

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond 2 sz. 4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 80 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

334

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor.
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után 2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termékért szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

A t. olvasóközönséghez.

Az évforduló alkalmából tisztelettel felkérjük olvasóinkat, hogy előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek.

A „Zemplén“ programjáról, irányáról nyilatkozni ez uttal feleslegesnek tartjuk. Napról-napra tapasztaljuk, hogy vármegyénk közönségének érdeklődése, bizalma egyre fokozódik a mi lapunk iránt. Ebből a jelenségből arra következtetünk, hogy lapunknak sikerült a közvéleménynek hű és becsületes tolmácsává válni. Nem ösmerünk megtisztelőbb feladatot, minthogy erre az érdeklődésre ezután is rászolgáljunk, a tanúsított bizalmat továbbra is kiérdemeljünk. Ugyanezért továbbra is szókimondó harcosai kívánunk lenni az igazságnak és vármegyénk közérdekeinek. De csakis ennek. Személyes ambíciók, magánérdekek kedvéért soha egy szót le nem írunk, de mindenkiről mindent megírunk, ami a közérdekre tartozik.

A „Zemplén“ szerkesztősége.

A ZEMPLÉN TÁRCZAJA.

Bartók Lajoshoz. *)

Írta: id. Bajusz József.

Barátaid sorában
— Szívök érted repes, —
Kórágádon — lélekben —
Ujhely is felkeres.

E Szilveszter éjszakán
Mások virrasztanak . . .
Engem a szív, rokonszenv
Te hozzád vonzanak.

Imádkozom Hazámért,
— Az is nagyon beteg!
De utánna azonnal
Ajkamra jó neved . . .

Az új év már közelgett . . .
— Néhány perc és belép, —
Csak írt hozzon reátok!
— Ugy kezdje lételét.

Ha gyógyírt hoz — köszöntöm,
Ha vést? — elkergetem . . .
Erős vagyok, mert ebben
Velem tart nemzetem.

A múlt ősszel Ujhelyben
Láttam: „megtört erőd,”
Ellenállás lelkedben
Nem volt — mint az előtt.

Már azt mondtad: „a magyart
Ne bántsa a magyar.”
De ha magyar az „ellen,”
Lehulljon-é a kar?

*) Id. Bajusz József e költeményt Syl-
vester éjszakaiján, tehát akkor írta, mikor
még a kiváló poéta elhunytáról tudomással
nem birhatott.

1903. év január hó 1-én új elő-
fizetést nyitunk lapunkra.

A ZEMPLÉN

politikai hirlap

megjelen minden második napon
és pedig:

kedden, csütörtökön és szombaton este
megelőzve minden más megyei lapot
közölpontosan és kimerítően
vármegyei, városi, községi ügyeket.

Hirrovatában, törvényszéki, köz-
gazdasági, ipar és kereskedelmi rova-
taiban a tudósítók egész legiója min-
denről pontosan, gyorsan és hűen
tudósítja.

Irodalmi, tanügyi és színházi köz-
leményeit kitűnő belső dolgozóitársai
látják el.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — — 12 kor.

Fél évre — — — — — 6 .

Negyed évre — — — — — 3 .

Egyes szám ára 8 fillér.

Kérjük lapunk mind-
azon igen tisztelt előfizetőit, kik-
nek előfizetése lejárt, továbbá mind-
azokat, kik lapunk előfizetési ár-
ával hátrálékban vannak, hogy úgy
az előfizetési összegeket, valamint
a hátrálékokat is beküldeni méltó-
tassanak.

Tisztelettel:
a Kiadóhivatal.

Mely a Haza jogát kész
Mindég megvédeni?
Szegény hazám! a véstől
Ki fog megmenteni?!

Nem az a seb fáj, amit
Ütött az idegen . . .
Önfiad nyilai
Ölnek meg nemzetem!

No de ezt majd eldöntjük, —
— Erőd ha engedi —
Eljössz közénk, — igérted, —
Elved megvédeni.

Most imádság szálljon fel,
Szívünkben — nemzetem!
„Bartók Lajost gyógyítsd meg
Irgalmas Istenem!” . . .

Nem lehet, hogy a hozzám
Küldött néhány csókja,
A költőnek búcsuja,
Végintése volna! . . .

Az új évet imával
Kezdjük, — de ő érte! —
Kedvezni fog az Isten,
Ha egy nemzet kérte.

A leánykérdésről.

Jelleg: »Vallás és erkölcsiség.«

Társadalmi kérdések felvetése al-
kalmával rendszeren megtörténik az,
hogy ilyenmő kérdések tárgyalása a
társadalom egy — talán jelentékeny
részének fájdalmat okoz. Így van ez
jelen esetben is, mert hiszen a kér-
désből magából is önkénytelenül
arra a sok leány társnőmre gondolok,
kik nem valának oly „szerencsések”,
hogy „Hymen rózsálcáncái”-val ma-
gukhoz köthettek valakit. Nem aka-

Az új év ajándéka.

január 3.

Nagy jelentőségű tényekről
adtak hírt az újév első napján
megjelent ujságok. Nagyfontosságú
eseményről számolt be Széll Kál-
mán újévi üdvözlésére megjelent
pártjának. A kiegyezés megkötete-
tt. Helyesebben: úgy a magyar,
mint az osztrák kormány megál-
lapodtak abban, hogy a vámsző-
vetség megújítását milyen tartal-
lammal, milyen feltételek között
hozzák javaslatba a két állam tör-
vényhozásának. A bizonytalanság
évekig tartó állapotában haladást,
eredményt jelent már ez is.

A kiegyezés megkötéséről azon-
ban majd csak akkor szólhatunk,
ha a kormányok megállapodását
mind a két törvényhozás elfogadja,
magáévá teszi.

Kétségtelen tehát, hogy még
igen messze vagyunk attól az idő-
től, mikor ezekből a javaslatokból
szentesített törvény, kölcsönösen
kötelező két oldalú szerződés vál-
lik.

S vajjon fog-e vállalni? Nincs
ember az egész országban, aki
erre ma határozott választ tudna
adni. A megállapodások tartalmát
csak maguk az alkudozásban részt

rom ezzel azt mondani, hogy a férj-
hez nem ment lányok szerencsétlen
alakjai a társadalomnak, mert hisz
ezt legkevésbé hiszem, de amennyi-
ben a társadalom mai felfogása így
ítéli meg a pártában maradtakat, én
pedig gyengének érzem magamat
arra, hogy az én felfogásom mellett
kardoskodó kisebbséggel a többség
hatalmas nézetét megdönthessem, a
társadalom szülte felfogás modorában
óhajtom szerény nézeteimet a fenti
„nagy jelentőségű” kérdésben elmon-
dani.

A nélkül, hogy az általánosan
ismert viszásságokat taglalnam, mind-
járt — nehogy unalmassá legyek —
a tárgy érdemébe merülök.

En egyrészt oknak tartom a
megélhetési kívánalmak kielégítésére
vonatkozó egészségtelen viszonyokat
is. A fiatal ember — s ezeknek 99%-a
— mind úri pályára készül, alig lesz
egy-kettő iparos.

Pedig épen az ugynevezett „uri”
pályán van tultermelés, úgy, hogy a
tanultaknak igen csekély részecskéje
talál olyan kereseti forrást, a mit
készültsége, végzett tanulmányai foly-
tán méltán megkövetelhet. S miután
a kereset csekély, sokan, igen sokan
pedig e nélkül tengenek, a hivatal-
noki pályán a viszonyok igen rosszak
a fizetés a legrosszabb: innen van
az, hogy fázna a nősüléstől, hiszen
magukat sem képesek fenntartani, nem
hogy családot alapítsanak.

S ha a nőtlenség statisztikáját
végig nézzük, bizony azt tapasztal-
juk, hogy épen a társadalmat tevő
hivatalnoki osztályban van a legtöbb
nőtlen. Az iparos, ki mesterségét foly-
tatja, nem lehet el feleség nélkül,

vett kormány-férfiak ösmerik s
a kormányelnök mindössze any-
nyit jelentett ki tegnap előtt, hogy
„nincs győző és nincs legyőzött
fél, hanem csak az akadályok van-
nak legyőzve,” melyek a kölcső-
nös megállapodásnak eddig utjá-
ban állottak.

Szójátéknak tagadhatlanul ügyes,
tartalmilag azonban felette sovány
ez a kijelentés, amelyből sem a
kormány háta megett álló párt tul-
ságos lelkesedést, sem az osztrákok
abszolút megnyugtatót nem igen
merithettek. (Mert kétségtelen, hogy
az osztrák sajtó és az osztrák po-
litikusok csak oly feszült kíváncsi-
sággal lesték a Széll Kálmán sza-
vait, mint mink jó magunk s az
eredmény óvatos bejelentésében
nem csekély része van az osztrák
parlament érzelmeire való tekintet-
nek sem.)

A tájékozatlanság ideje azon-
ban most már mihamar elmulik s
napirendre kerül a javaslatoknak
nyilvános tárgyalása. Még pedig
úgy a magyar, mint az osztrák
parlamentben. A javaslatok tartal-
mával egyenlő jelentőségű tehát
már ma is az a kérdés, hogy a
két törvényhozás micsoda állás-
pontot fog azokkal szemben el-
foglalni.

ezek rendszeren korán nősülnek, mun-
kában eltöltött fiatal korukban nem
érnek rá annyira élvezni, mint inte-
ligens fiataljaink, s így az iparos pol-
gáraink még belátják a házasság
szükséges voltát, de a fiatal urak, kik-
nek a jó szülők keservesen gyűjtik
és adják az apanagét, nemcsak idővel,
de pénzzel is rendelkeznek, így hát
élveznek akkor, mikor tulajdonképen
tanulniuk kellene.

Végül nem mellőzhetem azon
nézetemet sem, hogy a mai intelligens
férfiaknál vallásos érzület nem léte-
zik. A fiatal uraink 100-a közül há-
nyan tudnát imádkozni? A hol pe-
dig a vallásosság hiányzik ott nin-
csen erkölcsösség sem, ahol erkölcs
nincs, „Róma ledől, s rabigába gör-
nyed.” Így történik aztán, hogy a
fiataloságot ma már egy tervbe vett
„hódítástól” sem vallás, sem erkölcs,
sem az enyém, tiéd nem tarthatja
vissza; s ép ezért, mert fiatalkoruk-
ban átéltek mindent, ha egyik másik
meg is nősül, nem találja a házas-
ságban a megszokott élvezetet, a
szerény tisztességes nő már nem ké-
pes őket boldogítani. A férj máshol
keresi a felnem talált boldogságot,
nejét elhanyagolja, a nő, — nem
mondom mindegyik, részint személyes
boszúból, részint pedig a vallás érzü-
let teljes hiánya miatt — udvarolat
magának, s a férfi karjaiba dobja
magát, elfelejti az oltár előtt tett es-
küt, becsületet, túlvilági bünhődést,
mindent. Kevesen térnek vissza a
házi oltárhoz, hanem sülyednek mind-
addig, míg egy pisztolylövés, vagy
válás vett végett a céltalan, szeren-
csétlen házasságnak.

Szigorítani kell tehát a vallásos
nevelést, alaposan megrendszabályozni

Előre is biztosnak látszik, hogy a magyar országgyűlés függetlenségi pártja erős actiót fog annak elfogadása ellen kifejteni. A függetlenségi párt szempontjából közbömbös a kiegyezésnek tartalma. Közbömbös, mert hisz a kiegyezés vámszövetséget jelent Ausztriával, a függetlenségi párt pedig a külön vámterület dogmáját hirdeti. A függetlenségi pártnak tehát se jó, se rossz kiegyezés nem kell, sőt kitűzött céljához akkor érezné magát közelebb, ha a kormánynak nem sikerült volna olyan megállapodásra jutni, mely általános megelégedésre számíthat.

Látnoki képességek nélkül is megjósolhatjuk tehát, hogy a függetlenségi párt ezt a javaslatot egy könnyen áteresztési nem fogja s bizonyára kísérletet tesz majd az obstrukciónak immár nem szokatlan fegyverével is.

A kiegyezés sorsa azonban nem a függetlenségi párt kezében van.

A szabadelvű párt számbeli többsége feltétlenül biztosíthatja annak a kiegyezésnek az elfogadását, amelyet jónak tart, amely mellé tehát összes tagjainak meggyőződésével sorakozik.

Mondják, hogy a külön vámterületnek a szabadelvű pártban is vannak hívei. Sőt nem csak mondják, hanem ez így is van.

Nagy a különbség azonban a külön vámterületnek ama hívei között, akik arra mint egyedül üdvözítő dogmára esküsznek és így semmiféle vámszövetséget elfogadhatónak nem tartanak, másrészt pedig azok között a politikusok között, akik különbséget tudnak tenni vámszövetség és vámszövetség között. Az egyoldalú előnyökre dolgozó, kizsákmányoló szövetezés ellen tehát felállítják a vámszo-

rompókat, de készek ezeket megnyitni is, ha annak kétségtelen előnyeiről meggyőződtek. Különbség van tehát a külön vámterület hívei között a szerint, amint ezek a hívek csupán jelszavak után indulnak, vagy pedig az adott viszonyok szigorú és tárgyilagos mérlegeléséből merítik meggyőződésüket.

Azok a férfiak, akik ma a szabadelvű párt padjain ülnek és még is a külön vámterület híveinek vallják magukat, bizonyára nem tekintik azt olyan csalhatatlan dogmának, amely egy vámszövetségnek kötését egyszer és mindenkorra és bármilyen feltételek között is lehetetlennek tartja. Ha ilyennek tekintenek, úgy csak nem csatkoztak volna ahoz a párthoz, amely első sorban is vámszövetséget akart kötni, de jó és becsületes vámszövetséget. Megakadályozhatja azonban a kiegyezés létrejöttét a szabadelvű párt nagy többsége, ha arról győződnek meg, hogy a két kormány által elfogadott megállapodás Magyarország érdekeit nem biztosítja kielégítőleg.

A kiegyezés sorsa Magyarországon tehát kizárólag annak tartalmától függ. A szabadelvű párt bizonyára hűen és becsületesen fogja teljesíteni kötelességét és egész teljességében átérzi annak a felelősségnek súlyát, hogy Magyarország gazdasági életének, s így existenciájának sorsa az ő kezében van letéve. Bizunk benne, hogy semmit sem enged elaludni abból, a mi érdekeink védelméhez tartozik, és kiterjeszti igényét mindarra, ami gazdasági életünk továbbfejlesztését előmozdítja, biztosíthatja.

Erről a kiegyezésnek gondoskodnia kell, mégpedig már most kell gondoskodnia, mert Magyarország a gazdasági hanyatlás, sőt

Nem tudom eléggé elítélni a mostani szecessziós divatot: a lányok nagyon szabadon társalognak, társasjátéknál szabadon ölelgetik, csókolgatják őket a férfiak. A férfiak ezáltal elérték céljukat, mert a leány csókjaira vágytak. A mai leányok azt hiszik, hogy ilyen viselkedésükkel magukhoz láncolják udvarlóikat s az elveszi őket, pedig nagyon tévednek, mert ők kicacagják az ilyen nőket s egymás közt esúnyán megszólják. Hódításaikkal eldicsekednek, s ezzel rontják a nők hírnevét. E viselkedés szüli aztán az ilyen kifejezéseket: „Mulatni szeretek veled, de feleségül nem venném soha!” Én a házasságot úgy képzelem, mint azt magam tapasztaltam. A nő a férfi, a férfi a nő után vágyik. Minél jobban tudja magát a nő megkedveltetni, de mennél kevesebb engedélyt tesz, annál nagyobb a vágy utána. S jegyezzük meg azt, hogy a tartózkodás az, ami a férfit biztosan a házasságra viszi; mert ha valakit szeret, s azt birni óhajtja, s ha igaz a benső vonzalom, úgy nem fog visszarettenni a házasságtól. Mig ellenben? Látjuk a mai világot.

Nem mondom azt, hogy a nő jéghideg legyen; igyekezzen a férfit nyájas modorral, házias munkássággal, szerény, erkölcsös, vallásos lelkülettel meghódítani. De ne engedje, hogy őt minden férfi, ha zálogkiváltásnál is ölelje, csókolja. Ne tűrjön frívól társalgást, ellenben legyen kedves, ne legyen nagy igényű, ellenben szerény, s ilyen viselkedéssel igen hamar rákerül a sor a „mamával való beszélgetésre.” Különösen áll ez a szegény leányokra leginkább; ámbar a vagonosak sincsenek kivéve. Hogyha a

stagnálás további 10 esztendejét már ki nem bírja.

Szirmay István.

A vármegye közgyűlése.

— Második nap. —
1902 dec. 30.

A közgyűlés második napján 174. tárgy várt még elintézésére. Kisebb és nagyobb fontosságú ügyek; ministeri intézmények, jelentések, előterjesztések, felelőzések, melyek mindannyian a szeptemberi közgyűlés óta halmozódtak össze.

A gyűlés második napján is az alispán elnökölt.

Az elintéztet fontosabb tárgyak közül közlendőnek tartjuk, hogy a közgyűlés Matolay Etele nyugdíját a nyugdíj választmány előterjesztéséhez képest évi fizetésének teljes összegében azaz 6000 koronában állapította meg.

Az alispán évnegyedes jelentéséből kiemeljük, hogy a közegészség állapota sok kifogásra adott okot az elmúlt év utolsó negyedében, a mit különösen városunk területén mindnyájan közvetlenül is tapasztaltunk.

Az ulicsi, ublyai és klenovai körjegyzőségekhez tartozó községeket Ungvármegyéhez csatoltatni kérte az a gör. kath. esperesség, amelyhez tartoznak. A vármegye meghallgatta az érdeklét községeket és ezek nyilatkozata alapján a kérelemnek ellentmondott.

A kereskedelmi miniszter kezdeményezésére egy tervezetet dolgoztattott ki a vármegye, hogy a Tokaj-Hegyaljai szőlő- és bortermelés érdekében mily módon volna szükséges a meglévő úthálózatot kiegészíteni és átalakítani. Az államépítészeti hivatal által összeállított tervezeteket, kiszámításokat és a községektől beszerzett nyilatkozatokat, hogy a szükséges területeket átengedik-e utépítésre, vagy sem, a közgyűlés felterjesztette a kereskedelmi miniszterhez.

A tengerszem ügye is megfordult a vármegye előtt. Szepesvármegye nekünk is megküldötte azt az átiratát, melylyel a választott bíróság ítéletének helyessége és törvénybeiktatása ellen tiltakozik.

A közgyűlés magáévá tette Sze-

nő pénzzel bir, akkor a nő csak ráadás, mely előbb-utóbb felesleges és megunttá válik; ne a vagon esábita a fiatal embert a házasságra, hanem legyen a nő a hozomány, a pénz pedig ráadás; akkor, de esakis akkor lesz a házasságok statisztikája kedvezőbb. Es e szecessziós divatnak leghatározottabb oka: a rossz nevelés. A leányok „garde des Dames” nélkül mennek este sétálni, sőt mulatni. Az anya nem ellenőri eléggé a leányt. Sőt tudok eseteket, hol az anya ösztönzi a leányt szabadabb viselkedésre. Egy társaságban történt, hogy zálogkiváltásnál egyik leány nem engedte magát megcsókolni, s az anyja volt az, aki a leányt összeszidta. Sőt e miatt egy szalás ember azt a bátorságot vette magának, hogy látva az anyja e miatti haragját, (megjegyzendő, hogy azelőtt ugyanaz a leány engedte magát megcsókolni) rá szólt, elég gorombán: „A multkor végig nyalatta magát mindenkivel, s ma, hogy affektál.” Hol itt a tisztelet?

E nézetemmel megadtam a feleletet a 3-ik kérdésre is. A leányos mamák ne tévesszék el leányuk viselkedését szem előtt tartani.

Neveljenek házias, munkás, erkölcsös, vallásos leányokat, s különösen ne engedjek leányaikat fiatal emberekkel szabadjárni. A leányt fiatal kortól kell nevelni. Szoktassuk mint gyermeket a munkára. A nyájas bánásmód sokat tesz. Erőszak ritkán vezet jóra. En bárkivel fogadok, ha így neveli leányát fiatal kortól kezdve, a szeméremzeteket, valóságos buzgalmat, munkakedvet, szép modort stb. már kora gyermekégtől csepegteti a gyermek lelkébe, férj-

pes vármegye ügyét és szintén felír a törvényhozáshoz. Annyi haszna talán még is lesz a feliratnak, mint a Visonai Soma interpellációjának.

Somogy vármegye pedig a magyar földnek magyar kézen való megtartása érdekében terjesztett az országgyűlés elé egy igen érdekes indítványt, melylyel annak idejében az összes lapok is foglalkoztak. A szent korona ősi jogából leszármaztatva elővételi jogot kíván biztosítani az államnak az árverés alá kerülő földbirtokokra nézve és azt javasolja, hogy az állam által így megszerzett birtokokra faj-magyarok telepíttessenek. Átiratában arra kérte vármegyénket, hogy pártolja ezt az indítványt. A közgyűlés nem akart most állást foglalni ebben a kérdésben, hanem előbb meghallgatja a vármegye gazdasági egyesületét. Az indítvány tagadhatlanul mélyen belevág a socialis politikába és előreláthatólag lesznek lelkes pártolói és heves ellenzői is. Nem kívánok előre is vitát provokálni, de nekem úgy tetszik, hogy ezt a kérdést elméleti alapon nem szabad eldönteni. Lám az oláh, meg a szász pénzüzetek milyen okosak, ők a vidékükön árverés alá kerülő ingatlanokat mind megveszik fajrokonai számára, mert tudják, hogy aki a föld azé az ország. (De persze alapszabályaikba nem iktatják bele ezt a törekvésüket.) Hát ugyan miért ne volna szabad a magyar államnak ezekkel felvenni a versenyt, sőt biztosítani magának az elsőbbséget? Ez a kérdés hatalmi kérdés et salus republicae suprema lex est etiam in seculo XX.

Szegény boldogult Grünwald Béla emléke előtt kegyelettel hajolt meg a közgyűlés. Zólyomvármegye adomány gyűjtést kért a szobrára. A közgyűlés a gyűjtő leveket kiadta a főszolgabírnak és elhatározta, hogy ezek gyűjtését a vármegye megfelelően ki fogja egészíteni.

Igazságos dolog, hogy közigazgatásunk javítására közben megemlékezünk arról a férfuról, aki az államosításnak leghivatottabb uttörője volt.

Több irányban intézkednie kellett a közgyűlésnek a közigazgatási eljárás új rendje következtében is.

hez megy az hozomány nélkül is.

Részben megfeleltem ezekkel a 6-ik kérdésre is, részben pedig még a következőket gondolom megszívlelendőknek: Ha egy kis vagyonnal rendelkezik a szülő, a mama sohase tegye elbizakodottá leányát azzal, hogy neki lesz hozománya. A leányukat neveljék háziasaknak, s meg ne túrják, hogy az óráig kinéz az ablakon, s várja az udvarlókat. Vagy pedig elülnek tétlenül regények olvasásába merülve. Néha-néha leülnek himezni, de csupán időtöltésből. Ez nem munka.

S vajjon a hozomány elégséges-e? Az okos, meggondolt férfi a hozomány mellett feleséget és jó házi aszszonyt kíván. Az ideális alapokon nyugvó romantikus házasságok ma már „fehér holló” számba mennek. De ha vannak mégis olyan esetek, vajjon nem azért teszi ezt, mert azt a nőt jól neveltnek látja, s nyugodtan veszi azt a „keresztet” a nyakába, melyet házasságnak neveznek!

S ami végül a fiuknak nevelését illeti, bizony szomorúak e tekintetben a viszonyok. A fiuk már 8-10 éves korukban szabadon nevelkednek. A gyermekkori rossz nevelés, a vallástalanság-szülte erkölcselenség már 15-16 éves korban tapasztalttá teszi a gyermeket. A lanyha nevelés, valóság hiánya az erkölcsiség sülyedését vonja maga után. A tanintézetek nem eléggé szigorúak, nem ellenőrzik eléggé a deákokat. Azok már zsenge korukban kávéházak, cukrázdák, korezmákban dorbézolnak. S ha aztán felsőbb iskolába kerülnek, hol az előadásokat elblicezni is lehet, ahelyett, hogy a drága időt tanulmá-

Igy pl: az árvaszéki elnök uti általánnyát 1200 koronában állapította meg, mert ez évtől kezdve kötelessége lesz az egész vármegyét beutazni és a gyámügyi közegek eljárását a helyszínen megvizsgálni, amihez addig joga sem volt. Ennél a kérdésnél felszólt *Molnár István* nyugalmazott főispán és igen helyesen utalt arra, hogy a közigazgatás ugynevezett egyszerűsítése ismét csak terhet és terhet rak az adózók vállaira. Szerinte a miniszterek nyakra főre ujtgatnak, reformálnak, de az újításokkal kapcsolatos kiadásokról nem gondoskodnak, hanem mindezek fedezetét a vármegyére és községekre hárítják. A pótdadók ijeszten megnekedtek és azok sulya alatt a kisebb existenciák ma holnap összeroskadnak. Indítványozta tehát, hogy a vármegye hívja fel ezeket a szomorú viszonyokra a miniszter figyelmét és kérje az állami javadalmasítás felemelését. Az árvaszéki elnök uti általánnyára 1200 korona kevés és ez általánnyal okvetlenül az állam által fizetendő.

A közgyűlés a felszólalásnak és az állandó választmány javaslatának megfelelően felterjesztést tett a belügyminiszterhez és kijelentette, hogy a vármegye az árvaszéki elnök uti általánnyára fedezettel nem rendelkezik, hanem az eskák az állami javadalmasításból fedezhető.

Ugyancsak *Molnár István* indítványára köszönetet szavazott a közgyűlés gróf *Hadik Béla* főispánnak, amiért az ujhelyi törvénykezési épület kérdését buzgó utánajárással sikeresen dűlőre vitte. Elhatározta a közgyűlés a törvényszék és kir. ügyészség által elfoglalt épületek és fogház használati jogának megváltását 80,000 koronáért.

Sátoraljaujhely város új helypénzszedési szabályrendeletét és az új helypénz-tarifát visszaadta a vármegye a városnak, hogy azt dolgozza át a tisztii ügyész által megjelölt irányban. Ennél a kérdésnél újra felvonultak a városi ügyek megszokott debatterei: *id. Meczer Gyula*, *Székely Elek* és *dr. Szirmay István* vm. alügyész. A vita legnagyobb részét azonban az alispán, *Dókus Gyula* foglalta le magának, akit *Székely Elek* iparkodott volna meggyőzni arról, hogy mennyire érdekében állna a városnak, ha a piaci helypénz felemeltetnék és az már a vámsorompónál követelhető

nyaiaknak szentelnék, a kávéházak füstös levegőjében ölik és fertőzik tüdejüket; festett képű leányok társaságában élik és töltik idejüket; ilyen nemzedék vajjon hogy feleljen meg hazafiai és házastársi kötelességének? Számos esetben annak a darab papirosnak, melynek bizonyítványa a neve — a megszerzése a fő, az azonban már mellékes, hogy a fejben is van-e tudomány? Hisz ez a darab papiros adja meg a kenyeret; hogy aztán mi lesz? az nem képezi a gondolkodás tárgyát. Hány ember van, ki a kellő képességgel bír s nem tudja kenyerét megkeresni? Mert a szülők általják gyermeküket tisztességes iparossá nevelni, inkább urnak nevelik s aztán a gyermek nehéz szívvél van a szülő iránt.

Neveljük tehát fiainkat vallásosan, hazafias szellemben, adjunk példát, jó példát gyermekeinknek, mert a gyermek a házáséletben előforduló vizátságokat, könnyen, éles felfogással sajátítja el, s a szokás, természetévé válik. Legyünk vallásosak. A történelemben tanultam, hogy Róma csak addig virágzott, míg erkölcsös volt a nép. Hiszen a költő is azt mondja: „Minden államnak támasza, talpköve a „tisza erkölcs.“

Ezekben igyekeztem szerény nézeteimet kifejteni, ha sikerült a tisztelt kérdést feltevő urnak, valamint a t. bíráló bizottságnak jóakaró elismerését kinyernem, úgy az végtelen örömemre szolgál; de női meggyőződés és szerzett tapasztalataim alapján a feltett kérdésekre, más feleletet nem adhatok.

Gusó Ferencé.

volna. Az alispán azonban nem volt kapacitálható, sőt igen megszívelendő igazságokat mondott arról, hogy miért olyan drága az ujhelyi piac és hogyan lehet a piaci élelmiszerek drágítását megakadályozni.

Elénkebb vita fejlődött még Sátoraljaujhely 1903. évi költségvetésének előterjesztésénél, ahol *Dongó Gy. Géza* főszámvevő felvetette azt a kérdést, hogy a vármegyei pótdadó kivendő-e a IV. osztályu kereseti adó után is? A közgyűlés abban a nézetben volt, hogy a IV. oszt. kereseti adó után nem kell kivetni a vármegyei pótdadót.

Szépen megfogalmazott bucsuzó levelet intéztek a vármegye közönségéhez az immár államosított számvevőség tagjai.

A közgyűlés úgy a számvevőség, mint a pénztári személyzet tagjaitól érdemeiknek elismerésével bucsuzott el. Jóval elmult az esteli 8 óra, mikor az alispán a közgyűlést berekesztette.

HIREK.

Bartók Lajos †.

— január 3.

Ugyan ki ne emlékezne még a Kazinczy-kör első, alakuló gyűlésére? Ugyan kifejejtette volna még el azt a remek, lelkes beszédet, amit akkor *Bartók Lajos* mondott és azt a másikat, — tele csapongó ötlettel — amelylyel az alakuló gyűlés után rendezett vacsoránál gyönyörködtette a jelenvoltakat? Bizonyára senki. Szinte füleinkbe eseng még szavainak lágy harmóniája, szinte magunk előtt látjuk még a lelkesedés tüzeiben izzó alakját, mikor — mintegy megnöve, felmagasztosulva — idézi előnkbe *Rákóczy és Kossuth* szellemét s nemes szerénységgel mondja, hogy ott, a hol e két hatalmas szellem szülőföldje van, az ő buzditó szavaira nincs már semmi szükség.

Hej, kis, pedeg dehogy nincs!

Akkor láttuk ezt csak igazán, mikor ő itt volt. Ő hozzá mérve, mi esoda erőtelennek éreztük a mi hazafiságunkat, bátortalannak faj-szeretünket, félénknek és dadogónak nyelvünket, amelylyel magyarságunkról tanúságot tenni szoktunk! Szinte kiemelt bennünket ami vidékies korlátoltságunkból. Gondolat menetének hatalmas szárnyalása magával ragadta ami lelkeinket is, honszereteten égő szívének lángoló tüze felgyújtotta a mi lelkesedésünket is.

Es a magyarságnak ez a lelkes bajnoka mindörökké kiejtette immár kezéből harci fegyverét. Író-tolla nem vall többé szerelmet a természet örök szépségeinek; nem hozza színre elmult idők rég porladó alakjait, elfelejtett eselszövényeit s kihűlt szerelmeit; nem gunyóódik többé az eleve nek felett. Beszédés ajkának lángoló igéi, szellemes tréfái, pajkos ötlei örökre elmúltak. Halála vesztesége az egész országnak, pótolhatatlan vesztesége a magyar fajnak, a magyar irodalomnak. Nekünk pedig kétszeresen nagy veszteségünk. Mi nem csak a magyar szellem egyik legfényesebb csillagát látjuk kihunyni az ő halálában, hanem elvesztettük egyik leghatalmasabb támaszát is annak a vállalkozásunknak, hogy vármegyénk területén a magyar nyelv határait tovább terjesszük, a magyar érzésnek, a hon- és fajszeretnek erősebb kifejlődését előmozdítsuk. Elvesztettük azt a lelkes agitátort, aki első hívó-szavunkra megjelent közöttünk, mikor a Kazinczy-kör megalkotására gondoltunk.

Pedig ő ezzel az egy megjegyzéssel nem érezte befejezettnek azt a feladatot, amely a mi cultur vállalkozásunkban ő reá várt. Maga indítványozta, saját kezdeményezéséből gondolt arra a szép tervre, hogy a *széphalmi* sirbolt mellett a *Petőfi* társaság a mi Kazinczy-körünkkel együttes ülést tartson.

Lehet, hogy ez a terv még valóságosá válik; lehet, hogy a *Petőfi* társaság így is levándorol majd a *Kazinczy* Ferencé sirjához, de a magyarságnak lelkesebb apostola nem fog járni közöttünk soha.

Ne csak sirassuk őt, hálával is gondoljunk megdicsőült szellemére.

Sz. I.

— **Elölptetése a Málnál Sátoraljaujhelyben.** *Rószner* Tivadar ellenőr helybeli állomásfőnök a IV. rangfokozat 2. osztályából az 1-ső osztályba, — *Balikó* Dezső szertári hivatalnok, szertárfőnök-helyettes a VI. rangfokozat 2. osztályából ugyanazon rangfokozat 1-ső osztályába előléptett.

— **Eljegyzések.** *Kún* Ferenc kisvárdai kereskedő e napokban váltott jegyet *Wilhelm* Henrik bútornagykereskedő leányával, *Margittal*. — *Vitalay* József nagymihályi m. kir. postae és távirótszjt jegyet váltott *Ladomérszky* Károly helybeli posta- és távirótszjt leányával, *Ilonkával*. — *Juhász* János szerencsi g. kath. tanító eljegyezte *Hubanek* Etelkát, *Hubanek* Mihály volt szerencsi állomási főnök leányát.

— **Esküvő.** *Friedmann* Sándor homonnai fűrészgári hivatalnok december 30-án esküdtött örök hűséget *Tyrnauer* Herminnek, *Tyrnauer* Izidor homonnai kereskedő leányának.

— **A „Kazinczy-kör“ új évi üdvözlője.** A Zemplénvármegyei Kazinczy-kör *Ferenczy* Elek főtitkár vezetése mellett az új év alkalmából számos taggal tisztelgett *Dókus* Gyula cs. és kir. kamarás alispánál. *Ferenczy* Elek főtitkár a kör nevében boldog új évet kívánt az új alispánnak, s egyuttal mint a régészeti és történelmi osztály alelnökét melegen üdvözölte alispánna történt megválasztása alkalmából. A főtitkár kérte az alispán további támogatását és a Kazinczy-kör részéről eddig is tapasztalt nemeslelkű pártfogását, különösen pedig a *Matolay* volt alispán által a kör részére átengedett helyiségek újbóli átengedését. *Dókus* Gyula alispán lelkes beszédben köszönte meg a Kazinczy-kör üdvözlőjét s biztosította a kört, hogy ő annak ezután is nemesak buzgó tagja, hanem pártfogója is lesz. Egyuttal készségeen jelentette ki, hogy a *Matolay* alispántól kapott termeket ő is átengedi a kör számára. Ezzel a küldöttség a nemeslelkű alispán éltetésével eltávozott.

— **A sátoraljaujhelyi szegény izr. gyermekeket felruházó és az izr. népkonyha egyesület együttes bálja** 1902. dec. 31-én zajlott le a városi színházban. A bál a közönség és a mulatni vágyó ifjuság élénk érdeklődése mellett folyt le s méltó prologja volt az idei farsang mulatságainak. Minden ízében hangulatos és eleven bál volt. Az első négyest mintegy 50 pár táncolta. A páholyokban városunk társadalmának kiválóbbjait láttuk s a pezsgő jókedv az este folyamán kifogyhatatlan volt. *Lukács* bandájának hangjai mellett táncoltak a párok az új év késő hajnali óráiig. A bálon alkalmi újság is jelent meg „*Sylvestert*“ címmel, mely nagyon ügyes alkalmi bohóságokkal, farsangi tréfákkal fűszerezte az amugy is pompás hangulatot. Bátran mondhatjuk, hogy a farsang ez első bálja siker tekintetében nem fog a többi farsangi mulatságok mögött maradni.

— **Bíró-választás Homonnán.** December 30-án ment végbe a bíró-választás Homonnán a választók élénk érdeklődése mellett. Két jelölt volt. *Müller* Imre városi főbíró és *Katzer* Ferenc. Leszavaztak összesen 231-en, ebből *Katzer* 162, *Müller* 69 szavazatot kapott, s így 93 szótöbbséggel az új jelölt, *Katzer* Ferenc választatott meg főbírónak. Választás után a főbíró, a

pénztárnok és a 4 tanácsos letették a főszolgabíró előtt a hivatalos esküt.

— **A Haraszthy-jubileum elhatalasítása.** *Haraszthy* Miklós főszolgabíró 25 éves szolgálati évfordulója emlékére jan. hó 15-ére kitűzött ünnepély, a közigazgatásban életbelépett reformok által támasztott átmeneti intézkedések nagy munkahalmaza miatt csak január hó vége felé lesz megtartható. A végrehajtó bizottságot e hó 7-ére hívják össze megállapítani az újabb határidőt.

— **A szerencs—hidásnémeti vasut engedélyese,** *Pejacevich* János gróf ismét serényen dolgozik azon, hogy a 10 év óta vajudó vasuti tervet a megvalósítás felé vigye, amire most már alapos kilátás van. Az érdekelt Zemplén- és Abauj-Tornavármegyék, valamint a vonal által érintendő községek is a legmesszebb menő áldozatokra készek már, csak hogy e vasut mielőbb megvalósuljon. Az építési költségek 3 millió koronára rúgnak és a finanszírozás iránt a tárgyalások folyamatosan vannak.

— **Új évi gratulációk megváltására** ujjában következő összegeket vettük: *Isépy* Zoltán (N.-Mihály) 2 korona. Multi kimutatásunk 56 korona, összesen 58 korona.

— **Tolvajnak néztek.** *Szepesi* János bodrogkeresztúri lakos, egy 68 éves napszámos ügyencesak megjárta a minap. Hazulról Sátoraljaujhelybe igyekezett és mert a hajnali órákban nem volt tájékozva az idő felől, két órával hamarabb ért a bodrogkeresztúri vasuti állomásra. Itt zárt ajtókra talált. Zord időjárás lévén, elment a közeli koresmába, ahol az égő lámpa fénye következtetni engedte, hogy a koresmában már ébren vannak. Hiába döngötte az ajtót itt is, — nem nyitották meg. Ekkor az öreg a padfeljárón húzódt meg a hideg elől. Alig foglalta el menedékhelyét, a koresmáros kijött és a midőn a padfeljárón észrevette az összekuporodott alakot, hozzáment és a padajtót rázarta. A következő pillanatban ismét előjött a koresmáros, kezében egy hatalmas rúddal és a szegény öreg embert úgy eldöngötte, hogy vízzel kellett magához téríteni. Ezután levonszolták a súlyosan sérült napszámost és a koresmában felismerték benne *Szepesi* Jánost. A magával tehetetlen öreg embert, aki a hideg elől keresett magának búvó-helyet, a koresmáros elnézte s abban a hiedelemben, hogy tolvajjal van dolga, úgy megverte, hogy most a helybeli kórházban fekszik betegen.

— **A nagymihályi ipartestület** f. évi február hó 17-én a Barnai-szálló összes termeiben táncestélyt rendez.

— **A sátoraljaujhelyi izr. nőegylet** hangversenyvel egybekötött bált rendez 31-én. A bál hagyományos sikerét mostan valószínűleg még imponásabbá fogja tenni az azt megelőző hangverseny, melyen jeles műkedvelők mellett elsőrangú művészek működnek majd közre. A bál iránt már most is élénk érdeklődés nyilvánul. A rendezőség minden erejével azon van, hogy a legfényesebb és legsikerültebb báli esték egyike a sátoraljaujhelyi izr. nőegylet bálja legyen.

— **A cigánybecsület.** *Gálszécsen* még az ünnep előtti napokban *Herskovics* N. terménykereskedő az utcán zsebéből elvesztett 1600 koronát s a pénzt falusi cigányok találták meg. A pénz százasokból állott, így sok fejtörést okozott nekik a pénz értékessítése, míg végre *Kassán* váltottak fel belőle. Négy százaz uszott el a karácsonyi ünnepek alatt, míg végre kisült a dolog s a hatóság kezeibe kerültek, de a tulajdonos már csak 800 koronát kapott vissza, mert a többi elköltötték.

— **Szilveszteri mulatság.** Az 1902. év utolsó napján a gyártelepi étkező-teremben jól sikerült szilveszteri-mulatság folyt le. A sátoraljaujhelyi gyártelepi dal-, zene- és önképzőkör tartotta táncmulatságát, melyet nagy számú közönség keresett föl,

Az étező tágas terme szépen megtelt táncoló párokkal, akik hajnalig kitartóan táncoltak és a legfesztelebb hangulatban mulattak.

— **A véletlen áldozata.** Tragikus eset történt a minap *Takta-szadán*. Egy vetélytársa volt *Bodnár Pálnak* a faluban, akivel egy csinos képű kis lány szívéhez akartak közelebb férközni. *Bodnár* egy este észrevette, hogy vetélytársa *Turbucz Imre* portájára tért, ahol a szép leány lakott. Bosszút forralt és lesbe állott, hogy hazatérő vetélytársát kérdőre vonhassa. Telt az idő s a midőn az indulás ideje megjött, *Bodnár* vetélytársa eltávozott a porta tulsó oldalán, ahol nem leste senki. Mikor este 10 óra tájban az öreg *Turbucz Imre* gyanútlanul ment kapuját bezárni, *Bodnár* elvakítva a bosszu-vágytól, a kapuzárással foglalkozó öreg embert, abban a meggyőződésben, hogy vetélytársával áll szemben, — a kezében volt fülkóssal úgy vágta fejbe, hogy néhány órai kínlás után kiszenvedett. Másnap tudta meg *Bodnár*, hogy szörnyű vétésének ki az áldozata. Teljesen megtörve jelentkezett a csendőrségnél, ahol letartóztaták és átadták a bíróságnak.

— **A nagymihályi kereskedő-íjak,** szegény iskolás gyermekek felruházására, Nagymihályban, a „Csillag” szálló nagytermében, 1903. január hó 24-én, a cs. és kir. 66. gyalogezred zenekarának közreműködésével, tombolával egybekötött táncestélyt rendeznek. Kezdeté 8 órakor. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A szünórán a katonai zenekar *Feith* karnagy személyes vezetésével hangversenyez.

— **Áradások.** A napok óta tartó tavaszi időjárás már is meghozta az árvíz-veszedelmet. A sok hó és jég rohamos olvadásnak indult és különösen a hegyek mentében folyó patakokat dagasztotta meg, ugyannyira, hogy a víz sok helyütt kiszorult medréből és elöntötte a mezőket. Vármegegyékben eddig a Laborez vidékét fenyegeti komolyabb veszedelem. A *Laborcz* folyó annyira megáradt, hogy a rohanó ár az *imregi hidat elsodorta*. A további veszedelem elhárítása végett serény munka folyik a helyszínen s az árvédelmi munkálatok biztosítása és ellenőrzése végett *Gortvay Aladár* központi járási íb. főszolgabíró küldetett ki az áradással fenyegetett vidékre. Ugyancsak e célból van a veszedelem színhelyén a gálzsesi és nagymihályi járások egy-egy szolgabírája is. Nálunk Ujhelyben eddig nincs baj és komolyabb jellegű áradástól tartani nem lehet. — A *Bodrog* folyó is hirtelen megáradt s ha az olvadás tovább tart, félt, hogy egyes helyeken kiszorul medréből.

— **Megfagyott szolga.** A mult héten, a rettenetes hideg folytán *Hazsina* és *Nagy-Kemence* között egy megfagyott embert találtak, kiben *Róth* hazsinai mézáros kocsisát ismerték fel. A hatóság rögtön intézkedett, melynek folytán a járásorvos a hullát megvizsgálta és miután kétséget kizáróan konstatació lett, hogy részeg állapotban a halált megfagyás okozta, a további eljárás megszüntetett.

— **Második gyógyszerár Szerencsen.** A belügyminiszter *Szerencsen* második gyógyszerár felállítását engedélyezte s a patika-jogot *Kolozs* gyógyszerésznek adta meg.

— **A varannói ovoda karácsonyfa ünnepélye** dec. hó 20-án tartott meg *Pereszély István* ovodafelügyelőnek, több gondnoksági tag és a szülők jelenlétében. Az ünnepély után minden apróság megkapta a Jézuska ajándékát: egy skarnieli cukor, mogyoró és gyümölcs képeben.

— **Elszámolás.** Az 1902. évi dec. 21-én Varannón az ovoda karácsony-fája javára tartott gyermekelődás számadása. Jövedelem: jegyelárusításból 143 kor., felülfizetésből 26 kor. 20 fill., összesen 169 kor. 20 fill. Maradt tiszta jövedelem: 51 kor. Ez alkalommal felülfizettek a jótékony célra: *Werner Gyula* 10 K., *Strumpf Pál*, *Füzesséry Pál*, *Spinetti Károly* 2—2 K., *Ureczky Béla*, *N. N. Straszszér Antal*, *Krémer S.* 1—1 K. Jegyüket megváltották: *Pereszély István*, *Poszpisil Aladár*, *Szendrei Lipót*. Fogadják a nemesszívű felülfizetők a rendezőség forró köszönetét. Varannó, 1902. dec. 29. *Hajdu Ferike*, *Leskovics A.* pénztárnok, *Zselvay Bogdán* rendező.

— **Farsangi krónika.** **Január 10-én:** a zemplénavarmegyei bál a vármegyeháza összes termeiben.

Január 11-én: a helybeli csizmadia-íjűs jótékony célú táncestélye a városi színházban.

Január 17-én: a sátoraljaujhelyi függetlenségi kör tánemulatsága a városi színházban.

Január 24-én: a reformátusok *Dókus Gyula* főgondnok fővédősége alatt hangversenynyel egybekötött tánemulatságot rendeznek a városi színházban.

Január 31-én: A sátoraljaujhelyi izr. nőgyelet hangversenynyel egybekötött bálja a városi színházban.

Február 1-én: a helybeli általános ipartestület bálja a városi színházban.

Február 2-án: bohém-est a városi színházban.

Február 7-én: az ág. ev. egyház templomának orgonája javára rendezendő tánemulatság a városi színházban.

Február 8-án: a sátoraljaujhelyi katolikus olvasókör jótékony célú tánemulatsága a városi színházban.

Február 21-én: a városi kaszinó bálja a városi színházban.

— **Mákony mérgezés.** A felvidéken a parasztnép közt általánosan elterjedt szokás, hogy a kis csecsemőt mákonynyal itatják, hogy aludjék s ne zavarja sírásával az anyát munkájában. Ilyen mákony mérgezést konstataált most V.-Hosszmezőn a körorvos egy elhalt s már pár nap óta eltemetett gyermekben. A vizsgálat folyik.

— **Általánosan tudott dolog,** hogy mindennemű köhögés és tüdőbajnál kiváló jóhatású a csukamájolaj, melyet az orvosok különösen azóta rendelnek, amióta *Zoltán Béla* budapesti gyógyszerész a szag és íz nélküli *Zoltán-féle* csukamájolajat forgalomba hozta. Üvege 2 kor. a gyógyszerárakban.

— **A borhamisítási feljelentések.** Érdekes határozatot hozott legutóbb *Szell Kálmán* belügyminiszter a borhamisítási feljelentések ügyében. Eddig úgy volt, hogy az esetben, ha a szakértői vélemény megállapította, hogy az inkriminált borbán a borderítő szereket a megengedett százaléknál nem használták nagyobb mértékben, szóval ha nem állapította meg a hamisítást, akkor a költséget a feljelentő tartozott viselni. Ilyformán sok kétes esetben nem merle senkisé megkockáztatni a feljelentést. A borhamisítás ténye t. i. abban áll hogy vajjon nem mentek-e tul az „okszéri pincekezelés” követelményein s nem vettek-e a borderítő, borjavító-szerekből a megengedettnél nagyobb százalékot. Most a belügyminiszter elhatározta, hogy felszabadítja a megfélemlített feljelentőket és pedig azért, hogy kimondta: ha borhamisítási ügyben feljelentés jöhizemüleg történik, a vaclett fölmentése esetén a vizsgálati költségek a földmiv. tárca terhére esnek.

Háztulajdonosok figyelmébe. Sátoraljaujhelyen a magasabb igényeket kereső közönség részére egy főkömtermet szándékozunk nyitni, esetleg építeni. Fölkérjük mindazon föltéri háztulajdonosokat kik e célra alkalmas udvart, vagy helyet 10, esetleg több évre is hajlandók volnának bérbe adni, sziveskedjenek ajánlataikat velünk Miskolcra közölni. Tisztelettel *Dunky fivérek* es. és kir. udvari fényképészek Kolozsvárt és Miskolcra.

— **A Horgony Pain-Expeller** (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű háziszserű lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúznál, stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórál, minő: a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszserű jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” t vagy „Richter-féle Horgony-Linimentum”-et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

— **Hölgyek öröme!** Ezekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy a legjobb szer a szépség ápolására az általánosan készített híres *Dr. Lehman-féle* arckenőcs. Egy tégely ára 1 korona, hozzávaló szappan 80 fillér. Poudre 1 doboz 1 korona. Csak nevem és arcképpemmel ellátott tégelyt kérjünk és fogadjunk el! Kérem egy próbarendelmenyt tenni. *Gyarmati Emil* városi gyógyszerára a Szent-Háromság-hoz Baján. Viszonteladók nagy kedvezményben részesülnek.

— **A német és francia nyelvet** alaposan tanítja egy helybeli tanító. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

IRODALOM.

Mese...

Élt valahol egy fiu,
Bolondos, álmodó;
Mint lepkeket a gyermek,
Bohó ábrándot kerget
És arc-színe fakó.

Élt valahol egy leány,
Egy hófehér leány;
Mesébe illő, szűz, esoda,
Varázslatos a mosolya.
Nézése tűz s halál.

Oh, jaj neked, ha rád talál
Szegény fiu, szegény!

És rátalált! Nem is esoda!
Előre tudtam én,
És piros lett a jó fiu,
Később pedig fehér...
Fehér lett hajh! szegény.

Bohókás, furesa kis mese,
S a vége mindig egy;
Mókás kedvvel amig irom
Átnevdesül a papirom —
A könyvem úgy pereg...

Bohó mese, s a vége egy...
Anonymus.

Régi huron.

Örömteli vig dalra már
Lantom sosem éled,
Ujjam mindig csak a régi
Kopott hurra téved.

Régi huron, kopott huron
Csak egy nótá járja:
Jaj, be nagyon boldogtalan
Kit elhagy a párja!

Boldogtalan lettem én is,
Bánat lett a részem;
Csillagomat gyászba vonta
Sötét szenvedésem.

Mint borongó őszi alkony
A hervadó tájra,
Lelkemre hullt a fájdalom,
Csüggedt hollószárnya.

Tova tűnt a merész ábránd,
Elszállt édes álom;
Ezt siratja tépett lelkem
Csöndes éjszakákon.

Szendről Holozsnyay Cyrill.

A Pesti Hirlap jubilál. Az új évvel fennállása 25-ik évfolyamába lép a Pesti Hirlap, mely immár negyedszázad óta szolgálja a magyar kultúra, szabadelvűség és demokrácia érdekeit s az évek hosszú sora alatt mindig meg tudta őrizni függetlenségét. A Pesti Hirlap mindig a legelőkelőbb liberális publicistákat látta vezércikkíró munkatársai sorában. A szépirodalom legelső munkáit számíthatta mindig tárcaírói közé. Azok közt van ma is *Mikszáth Kálmán*, *Tóth Béla*, *Gárdonyi Géza*, *Köbor Tamás*, *Murai Károly*, *Bedő Jób*, *Abonyi Árpád*, *Tömörkény István*, *Homok stb.* A Pesti Hirlap egyik legkeresettebb napi olvasmánya az *Esti levél*, melyben a legszellemesebb magyar író, *Tóth Béla* szól az aktuális eseményekhez. A Pesti Hirlap előfizetői minden évben díszes kiállítás nagy képes naptárt kapnak díjtalanul, a *Divat-Szalón* című pompás dívatlapra fél-áron fizethetnek elő. A Pesti Hirlap 1903-iki nagy képes naptárát ujonnan belépő előfizetők is megkapják. A *Divat-Szalón* együtt negyedévi előfizetési ár 9 korona. Előfizetéseket a Pesti Hirlap kiadóhivatalához (Budapest. V., vaci-körút 78.) legjobb utalványon beküldeni.

Az eszlári vérvádról szóló, két kötetes, óriási feltűnést keltő munkájával most készült el *Eötvös Károly*. E nagy szenzációt keltő művet, melynek bolti ára 12 korona, januárban teljesen ingyen kapja meg mindenki, aki most előfizet az „Egyetértés”-re (IV., Vármegye-utca 11). Előfizetési ár: évnegyedre 10 korona, egy hóra 3 korona 60 fillér.

A „Vasárnapi Ujság” december 21-iki száma 17 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Karácsony” (képpel). — Költemények: *Szabolcska Mihálytól* és *Endrődi Sándortól*. — „*Nilsz Fin*.” *Björnson Björnsterne* költeménye fordította: *Telekes Béla*. — „*A sipsírca*.” *Irta Mikszáth Kálmán*. — *Regénytár*: „*Fekete vér*.” *Elbeszélés*. *Irta Bársony István*. (Goró Lajos rajzaival.) — „*A hazugság*.” *Elbeszélés*. *Irta Mark Twain*. Angolból fordította *S. A.* (képpel). — „*Szent Imre herczeg*” (képpel *Roskovics Ignác* festménye után). — „*Krisztus születése*” (képpel). — „*Kedves vendég*” (képpel *Zempényi Tivadar* festménye után). — „*Első bánat*.” *Karácsonyi történet*. *Irta Csáky Ili grófnő*. — „*Korcsolyázás*” (képpel). — „*Tél a fővárosban*” (képpel). — „*Goldmark új operája*” *Keresztény István*tól. — „*Munkácsy Mihály leveleiből*.” — „*A kis-jenő vadászatok*” (képpel). — „*Chamberlain elutazása Dél-Afrikába*” (képpel). — „*Gyászoló khinai leány fejdísz*” (képpel). — „*A venezuelai forradalom*” (*Castro* elnök arcképevel). — *Irodalom és művészet*, *Közintézetek* és *Egyletek*, *Sakkjáték*, *Képtalány*, *Egyveleg* stb. rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, „*Politikai Ujdonságok*”-kal és „*Világkrónika*”-val együtt hat korona. Megrendelhető a *Franklin-Társulat* kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „*Képes Néplap*” legelőkelőbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

A báli idényre

a következő ujdonságok
nagy választékban érkeztek.

Himzett, crepe de chine és mousseline-ruhák, továbbá gyöngy- és paillette (flitter) ruhák, — Gaze, crepe de chine, mousselin minden színben és minden árban.

Báli ujdonságok választására külön osztály egész nap villamosan van kivilágítva.

Minták vidékre készséggel küldetnek.

Szenásy, Hoffmann és Tsa

SELYEMÁRUHÁZA

Budapest, IV. ker., Bécsi-utca 4. sz.

Alig van irodalmi vállalatunk, amelyről oly elismeréssel szólhatnánk, mint a „Magyar Bazar“-ról, a magyar uri családok legkedveltebb divatlapjáról. A „M. Bazar“ közel negyven év óta a legelső helyet foglalja el a magyar divatlapok közt s ma már oda fejlődött, hogy a gazdag külföldi irodalom hasonló műveivel kiállja a versenyt. „M. Bazar“ mint divatlap megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a hölgyközönségnek, családoknak és iskoláknak, mert gyorsan és válogatva ismerteti meg a divatnak legújabb alkotásaival, tudósítja mindenről, ami Párisban, Londonban a divat terén történik. Figyelme kiterjed a fehérnemű- és gyermekruha divatra is. Az Athenacum ny. r. társulat, mint a „M. Bazar“ kiadója, ritka bőkezűséggel és aldozat-készséggel szerzi meg a magyar nők legelőkelőbb divatlapja számára a szebbnél-szebb színes mellékleteket. A „M. Bazar“ szépirodalmi része oly kitűnő, hogy magában is megállhatna, mint szépirodalmi folyóirat. Jó ízlés, igazi előkelő hang jellemzi. A „Magyar Bazar“ havonként kétszer jelenik meg, előfizetési ára 1/4 évre 3 kor. Megrendelő cím: „Magyar Bazar“ kiadóhiv. Bpest, Kerepesi-ut 54.

A drágaság ellenmérése. Nehézek a megélhetési viszonyok, a kereset nem javul, a drágaság pedig rémes módon növekedik. A jó családapának a gondos háziasszonynak ezer bajt okoz: hogyan ossza be csekély jövedelmét és a vége mégis — akárhogy is számol, akármit is kuporgat, — a szomorú deficit. Ilyen körülmények közt megbecsülhetetlen egy valóban megbízható, hű és okos tanácsadó. Ennek bizonyult a „Háztartás“, a magyar gazdaságyonoknál ez a nélkülözhetetlen közlönye, amely Kürthy Emilné vezetése alatt immár nyolc év óta látja el az egész országra kiterjedő olvasó közönségét hasznos, jó tanácsokkal. Előfizetési ára egész évre 12 kor, félévre 6 kor; 1/4 évre 3 kor. Az előfizetési díjak a kiadóhivatalban (Budapest, VII. Kerepesi-ut 54.) címzendők.

A Kis Lap harminc éves múltja után is olyan fürge és eleven, mint mikor Forgó bácsi az első sorokat írta beléje. Most is a régi lelkesedéssel végzi fontos tisztét: tanítja és mulattatja az édes magyar haza jövődébéli reményeseit! A „Kis Lap“ gondoskodik arról, hogy a vidám tréfa állandó helyét találjon hasabjain, hogy fiatal olvasóját rendszeresített ismeretterjesztő közleményekkel készítse elő a későbbi tanulmányok és az élet számára. A „Kis Lap“-ot a magyar Irodalom legjelesebbjei írják, élükön Benedek E-cikkel, az ifjúsági irodalom rég kipróbált harcosával. A „Kis Lap“-nak azonban van még egy előnye: az, hogy a legolcsóbb magyar képes gyermekújság, amelyben előfizetési 1/4 évre csak 2 kor. Fölér a legjobb karácsonyi ajándékkal. Megrendelő címe: „Kis Lap“ kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54.

A „Magyar Nemzet“, melynek főszerkesztője Jókai Mór a a költőfejedelm és Bekics Gusztáv a legnagyobb magyar publicista, felelős szerkesztője Adorján Sándor, az új év alkalmából új előfizetést hirdet. A lapot felesleges újból olvasóink figyelmébe ajánlani. Politikai iránya mindenki előtt ismeretes; a szabadelvű eszmék lelkes zászlóvivője és e zászlót fennen lobogtatja hosszú évek óta. Vezércikkelyeit a főszerkesztőn kívül a legelső liberális publicisták írják. A Magyar Nemzet a fővárosban este jelenik meg s így vidéken megelőzve az összes fővárosi lapokat, már korán reggel kapható. A Magyar Nemzet politikai napilap előfizetési ára negyedévre 6 kor, félévre 12 kor. Megrendelő cím: Magyar Nemzet kiadóhiv. Budapest, Kerepesi-ut 57.

Árva lányok. Elbeszélések. Irta: Bródy Sándor, Budapest, Singer és Wofner kiadása. (Egyetemes Regénytár XX. évf. 4-ik kötet.) Ára kötve: 1 korona. Finom leheletkönnyű vonások, melyek rajzolása azonban csupa erő és biztonság; puha, édes színek,

melyek eloszlása azonban az erős és fatumszerű valóság képét mutatja — ez Bródy Sándor könyve. Ma már nincs fölöle kétség, hogy noha írásainak formája csupa játszi könnyedség, valójában alig van még egy elbeszélőnk, aki oly hatalmas volna, mint ő. Ilyennek találjuk az Árva lányok novelláit is. Az első a Vihol lányok története, mely terjedelmére nézve egész kis regény, Idyll és tragédia ölelkezik benne; idyll az előadását tekintve és tragédia a végzettségével nézve, melylyel története a vég felé halad. És noha ily szétágazó a szerkezete, egészében mégis csupa öszhang; tömpitottt és bájos tónusú reflexe az élet zordon szevélyeinek. Az igazi Bródy Sándort mutatja a másik elbeszélés is: Don Juan bucsuja. A melankolia árnya borong a kép felett, mikor Don Juan meghazudodik és az olvasót, ahogy a végső sorig is, hosszú perspektiva hívja a továbbshözve. A Iyra, mely az író tollát vezette, tovább rezeg az olvasóban és meghosszabbítja az uralmat, melylyel a könyv le birt bennünket.

Előkelő bemutatás. Szapary Pál gróf a Park-Klub elnökgazdája személyesen mu'atta be a fürdőügyi kongresszus vasárnap érekeztetésén ama gyönyörűen illusztrált tartalmas újságot, mely mint a Park-Klub hivatalos lapja, Budapesti Lapok címen most jelent 8 oldal terjedelemben, szépen illusztrált fürdőügyi mellékletet ad, mely behatóan foglalkozik a magyar fürdőkkel írásban és képből, közli a fürdővendégek névsorát. Az előkelő világnak e pompásan összeállított lapja egyttal az Automobil-Klub hivatalos közlönye is, mely sport ma főiri körünkben erősen divatos. A Park-Klubnak és elnökgazdájának gróf Szapary Pálnak ez illusztrált és mégis olcsó folyóirat megindításával az volt a célja, hogy a magyar uri családoknak oly újságot adjanak ismét a kezébe, mely a család minden igényeinek megfelel, magas nívón álló, kedves irodalmi része van, képei érdekesek és művészi kivitelűek. A legnagyobb előny az, hogy a lap minden előfizetője ugyan abban a kedvezményben részesül a fürdőkben, mint a tervezett Orsz. Fürdőforgalmi Egyesület tagjai s így díjtalanul kapnak minden fürdőgyben felvilágosítást s a fürdőkben kedvezményes árakat. A szép újság ára félévre 10 korona, mely a kiadóhivatalnak küldendő: Budapest, VI., Terézkerut 2., ahol szívesen küldenek mutatványszámot

Érdekes újítás a hírlapirodalom terén. A Független Magyarország az ujesztendő küszöbén olyan újítással lép a magyar olvasóközönség elé, a mely ritkítja páriját a világ hírlapirodalmának történetében. Az újítás lényege az, hogy maga a lap előfizetője legyen egyttal a lap tulajdonosa is. Ez a végtelenül fontos cél a legegyszerűbb módon érhető el. Aki ugyanis azt a pénzt, amit évről-évre valamely lap előfizetésére szokott küldeni, arra fordítja, hogy körülbelül ugyanakkora összeg befizetése által megveszi a „Független Magyarország“ hírlapkiadó részvénytársaság“ egy részvényét, ezzel jogot váltott arra, hogy a társaság kiadásában megjelenő „Független Magyarország“ című politikai napilapot 12 (tizenkét) éven keresztül teljesen ingyen megkaphassa és részesedjék mindama kedvezményekben és ajándékokban, amelyeket a lap előfizetőiuek nyujt. Ezáltal nemcsak tizenkét esztendőre biztosít magának teljesen ingyen egy kitűnően szerkesztett napilapot, hanem egyttal a részvény átvételével résztulajdonosa is lesz a vállalatnak, amelynek minden jövedelmében ő is részesedik, anélkül, hogy bármiféle kockázatot vagy kötelezettséget vállalna magára. A 200 koronás részvényt öt év alatt kell törleszteni, körülbelül ugyanolyan összegben, mint valamely lap előfizetési összegét. A függetlenségi párt 60 tagja közös felhívásban ajánlja a „Független Magyarország“-ot, és méltóan, mert ebben a lapban jelennek meg a legrészletesebb országgyűlési tudósítások, a legmegbízhatóbb politikai értesülések, a

legfrissebb újdonságok. A lap kiadóhivatala (Budapest. IV. Váci-utca 81.) mindenkinek szívesen ad bármicmü felvilágosítást.

Új idők. A magyar családok lapja, az Új Idők, most kezdi meg a kiencedik évfolyamát. Hú barátja, szórakoztatója és sok esetben tanácsadója is volt az olvasóközönségnek. Afféle lelki közösség támadt azok között, akik az Új Időket csinálták, meg az olvasói között. Nem egyszer történt, hogy bizalmas, a lelki életre vonatkozó kérdésekben fordultak a szerkesztőséghez és a szerkesztői üzenetek rovata mindig megadta hűségesen a választ. Ez a családias érintkezés adta meg a lapnak egyrészt az intim varázst, míg másrészt a közleményei, a képei a jóízűségnek fejlesztői, a művelésnek terjesztői voltak; Herczeg Ferenc, a szerkesztő ki-zárólag ennek a lapnak szenteli működését. Előfizetésre bármikor szívesen küld a kiadóhivatal (Andrássy-út 10. sz.) mutatványszámot annak, aki eziránt levelezőlapon megkeresi.

TANÜGY.

— Az ungvári bábaképző-intézet ügyrendének kivonatát alább közöljük. Ezen jóhírnevű tanintézet — mint bennünket értesítenek — a jövő év folyamán átlag 40 szülőgyás klinikával fog rendelkezni, ami igen fontos a babaoktatás szempontjából, mert a szülők nagyobb számmal vehetik igénybe a klinika előnyeit épen úgy, mint nagyobb városokban, hol jobb módban élő betegek is rendszeresen nyilvános szülő-klinikákra mennek, hol a modern hygienia követelményeinek megfelelő berendezést és szükség esetén orvosi segínyt mindig készen kapnak és pedig díjtalanul. Az ungvári kir. bábaképző-intézet ügyrendének kivonata: 1. A téli tanfolyam kezdődik: február 1-én, végződik június végén; az őszi: szeptember 1-én, végződik január végén. 2. Az előadási nyelv magyar; a ruthének és tótok saját nyelvükön is kapnak küön oktatást. 3. A felvétel a jelentkezés sorrendje szerint eszközöltetik. Egy tanfolyamra 30 tanítványnál több nem vétetik fel. 4. A felvételhez szükséges okmányok: a) keresztlevél, b) erkölcsi bizonylat c) orvosi bizonyítvány. Általában közép-korú, egészséges; — városok és nagyobb községek részére pedig csak irni, olvasni tudó egyének vétetnek fel. 5. Kisebb községekbe törekvő s ezek között első sorban a már községi baba minőségben működött növendékek az illetékes közigazgatási hatóság előterjesztésére a nmelt. m. kir. közoktatási kormánytól az intézet igazgatójának előterjesztésére 50—100 korona; a nmelt. belügyi kormánytól pedig a törvényhatóság alispánja utján 180 korona készpénzsegélyben részesülhetnek. Ezenkívül kivételesen tandíjmentességet is nyerhetnek és használatra kaphatnak egy, az illetékes község tulajdonát képezendő felszerelt bábatast. 6. Városok és nagyobb községekbe törekvő növendékek az intézet részéről anyagi segélyben csak kivételesen részesülnek; ezek szükségletei egy tanfolyam alatt a következők: a) beiratási, tan-és vizsgadíj 40, b) lakás és élelmezési költség 5 óra cca 100, c) 1 felszerelt bábatastka 30, d) oklevélre bélyeg 2, összesen 172 korona. Előleges beiratkozáshoz az 5-ik pont alatt jelöltek okmányait, a 6-ik pontban jelöltek az okmányok mellett ellenben 10 korona beiratkozási díjat is tartoznak bekelüdni. 7. A terhesség 8-ik hónapján tul lévő nők az intézet szülészeti klinikájára felvétetnek és lebetegedésük, ápolás és orvosi kezelésben díjtalanul részesülnek. A gyermekágyasok ápolási díjai az intézet állandó ügyviteli költségét képezik, ez okból azok behajtására az intézet (mint ez a közokházakban ápolatknál szokás) nincs utalva. 8. Dajkaságra törekvő gyermekágyasok elhelyezését az intézet igazgatósága közvetíti. Ezen elhelyezésekért a dajkát felfogadó fél nyolc korona

díjat fizet, mely összegből hat korona az intézet jótékonyági alapjára, hat korona pedig az intézeti szülészeti jutalmazására fordittatik. Dajkaságra csak is alkalmas és minden esetben orvosilag megvizsgált nők lesznek ajánlva. 9. A gyakorlati babaoktatás céljából kívánatos, hogy az intézet szülészeti klinikája mentől népesebb legyen; ez okból a babaiskola nagyjelentőségű feladatának is szolgálat tétetik azzal, ha a szegényebb sorsu terhes nők lebetegedésük tartamára a nevezett szülészeti klinikára utaltatnak. 10. Levelezések az alábbi címhez intézendők: **Az ungvári kir. bábaképző-intézet igazgatósága.**

KÖZGAZDASÁG.

*** Lóavató bizottságok eljárása.** A cs. és k. közös hadügyminiszterium sulyt fektet arra, hogy az állandó lóavató-bizottságok a cs. és k. csikótelepek számára, a mennyire csak lehet, az alkalmas 3 éves csikókat lókereskedők és közbenjárók nélkül közvetlenül a tenyésztőknel vásárolják be és célra a lótenyésztési elnökkel, illetőleg a ménes-birtokosokkal és tenyésztő urakkal érintkezésbe lépjenek. Fenti bizottság következő eljárást tervez: 1. Felkéri a tenyésztőket, jelentsék be írásban azon csikókat, a melyek a jövő év tavaszán a 3 évet betöltik. 2. Ezen bejelentések alapján a bizottság megállapítja utitervét, odaérkezését írásban jókor tudatja. április vége felé, május és június hónapokban pedig helyben (a ménesben) átveszi a csikókat, készpénzben kifizeti a vételárt. 3. A kisebb privátménesek és azon községek számára, ahol kisebb gazdánál is akad csikótelepbe való lóanyag, a lótenyész-Elnökök, vagy a Gazdasági egyletek ajánlata alapján centralis gyülekező helyeket fogunk megállapítani, ahol a bejelentett és előállítandó 3 éves csikókat megsemléljük és egyébként a második pont alatt megjelölt eljárást fogjuk követni. 4. A csikótelepek számára következő minőségű csikókat: a) Minimalis mérték 157 centiméter. b) Általánosan elfogadott elvek szerint háttas lónál kívánatos termet, jó vér, korrekt járás. c) Kilátás arra, hogy az illető csikókból egy év letelte alatt tisztí, illetőleg kitűnő altisztí ló váljék. 5. A vételár 250 és 325 forint közt variál a csikó minősége, fejlettsége és magassága szerint, de kitűnő minőségűnél fizet a bizottság kivételesen megfelelő magasabb árt is. 6. Az írásbeli bejelentések mentől előbb, de legkésőbb f. é. január 15-ig bekelüdnök a cs. és k. 7-ik sz. Lóavató-bizottságnak Miskócra, Csabai kapu 1. (Zöldfa u.) Tartalmazniok kell: a) A csikók számát, lehetőleg származásukat. b) A levelezés és utazásra szükséges adatokat, mint: utolsó posta, megye, távirda és legközelebbi vasúti állomás, pusztá, vagy tanyánál a legközelebbi község stb. **Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület.**

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokon, barát és ismerőseimnek, kik szeretett férjem vég-tisztességén megjelentek és megboldogultnak elhalálózása alkalmából keletkezett leirhatatlan fájdalomam enyhítéséhez meleg résztvételükkel hozzájárulni szívesek voltak, ez uton mondok hálás köszönetet.

Sátoraljaujhely, 1903. jan. 3-án.

Özv. Horváth Istvánné.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

B. Márton. Türelmét kérjük, míg átolvassuk.

Zs. Varannó, B. Miglész. Köszönjük a tudósításokat.

R. Gyné Bpest. Iczu Eperjes, iksz Helyben. Szíves türelmüket kérjük, de a beérkezők sorrendjét meg kell tartanunk.

D. I. Gálszécs. A Zemplénvármegyei Kazinczy kőrnek dr. Isépy Tihamér a jegyzője.

Nem közölhető: B halálára.

Kiadótulajdonos: **Ehler Gyula.**

Meghívó.

A sátoraljaujhelyi kölcsönös önszegélyző hitelszövetkezet
1903. év január hó 11-én d. u. 2 órakor
a városháza nagytermében
tartja

III-ad évi rendes közgyűlését,

melyre a szövetkezet tagjai meghívotnak.

Tárgy:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
 2. A felügyelő-bizottság jelentésének tárgyalása, a mérleg megállapítása, a felosztási tervet jóváhagyása s a felmentvény megadása tekintetében határozathozatal.
 3. A IV-ik évtársulat megalakítása.
 4. 2 kilépő igazgatósági tag választása.
 5. 3 rendes és 2 pótfelügyelő bizottsági tag választása.
 6. A közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatóságnak írásban beadott indítványok tárgyalása.
 7. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kijelölése.
- Kelt Sátoraljaujhely, 1902. évi december hó 26-án.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

39. §. Igazgatósági tagnak választható minden nagykoru, ön-jogu szövetkezeti tag, ki saját nevének legalább 5 törzsbetéttel bír s állandóan Sátoraljaujhelyben lakik.
A kilépett tagok újból választhatók.
45. §. Felügyelő-bizottsági tagnak választható minden nagykoru, ön-jogu szövetkezeti tag, ki saját nevének legalább három törzsbetéttel bír s állandóan Sátoraljaujhelyben lakik.
A felügyelő-bizottsági tagok működésük letelte után újból megválaszthatók.

A közgyűlésen az érdeklő nem tagok, mint vendégek jelen lehetnek.

GRÜNBERGER MÓR

ÉS TSA

Órás. és ékszerész

== Sátoralja-Ujhely, fő-utca 678. ==
(a „Vadász-kürt“ szállodával szemben.)

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű arany-, ezüst ékszerekben, svájci órákban, u. m.: fali-, inga-, gömbölyű konyhai-, ébresztő-, álló- és zsebórákban a legolcsóbb áron és a legjobb minőségben 3 évi jótállás mellett, esetleg előnyös részletfizetésekre is.

Elvállal minden szakmába vágó javításokat szintén 3 évi jótállás mellett csekély munkadíj ellenében.

Gyors, pontos és legszolidabb kiszolgálás!

Vidéki megrendelések a lehető legpontosabban és leglelkismeretesebben eszközöltetnek, ép úgy javítások is.

A javítandó kisebb tárgyak vidékről kis dobozba téve ajánlott levélben küldendők be. Inga órák vagy nagyobb tárgyak javítása czőljából levélbeli meghívásra egyik közegemet készséggel fogom kiküldeni.

Szíves tudomásul!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy

Rainer főherczeg
őfensége Izdebniki
likör gyára.

és
Dr Zdun János és tsa
Raba Wyznia likör-
gyára.

Lengyel pálinka különlegességeiből Sátoralja-
Ujhely részére kizárólagos raktárt nyertem
Tisztelettel kérem a valódi és eredeti lengyel pálinka
beszerzésénél üzletben szives figyelembe méltatni.

Pontos és figyelmes kiszolgálást üzleti elvem.

Malártsik György Utóda

fűszer-, bor-, csemege-, ásványviz- és magkereskedése
Sátoralja-Ujhely.

Rainer főherczeg

likör különlegességei.

Jarzebiak.

Jarzebinka.

Koniferinka.

Crema Jarzewow.

Legjobb a SEBTAPASZ.

dr. Fort-féle
Még eddig semmiféle tapasz nem érte el
ennek a jó hatását!

Forti László eredeti gyártmánya
Rendkívüli gyógy- és fájdalomcsillapító hatása
mindennemű **sebeknél, égéseknél,**
daganatoknál stb. Azonnal csillapítja a
fájdalmat, oszlatja a daganatot és rögtön gyó-
gyítja a sebeket, a nélkül, hogy vágni kellene.
A női **emlőgyulladásnál** biztos ered-

ménnyel alkalmazatik. Ára
2 kor., kisebb 1 kor. és a
legkisebb 70 fill. Kap-
ható a gyárban **Forti**
László Budapest, II. ker.,
Iskola-utca 24. szám és a
főraktárban Budapestben:
Török József gyógytár-
rában, Király-u. 21., vala-
mint Budapes-
ten minden és
a vidéken a
nevezetesebb

gyógytárakban.
Az eredeti dr. Forti-féle sebtapasz külső
csomagolásán, mely **F. L.** betűvel van le-
pecsételve, az **itt is látható** védjegyet,
sajátkezű aláírása; a Budapesti kereskedelmi
és iparkamara 6080/1899. sz. végzésével
megerősítette.

A számtalan értéktelen és ártalmas utazatok
arra indítottak, miszerint az utazó ellen a
törvényes lépéseket megtegyem. A ki egy
olyan tapasz beküld, a mely fönti aláírással
és védjeggyel ellátva nincs, jutalomban ré-
szesül, mert a tapaszhamisítótakat folytonosan
törvényileg üldözöm.

Gazdasszonyi állást

keres egy jó házból való tisztessé-
ges özvegy asszony, a ki jól és
izletesen főz és a nagyobb igé-
nyeknek is megfelel. — Czím a
kiadóhivatalban.

Fölötte fontos

gyomor-bajban szenvedőknek

Étvágytalanságot, gyomorbántalma-
kat, émelygést, főfájást rossz emésztés
következtében, gyomorgyöngeséget,
emésztési zavarokat stb. azonnal meg-
szüntetnek a régi hírnevű

Brady-féle

Máriacelli gyomor-cseppek.

SOK EZER KÖSZÖNŐ ÉS ELISMERŐ-LEVÉL.

Egy üveg ára használati utasítással 80 fill.
kettős üveg K. 140.

Minden gyógytárban kaphatók.

Főraktár S.-A.-Ujhelyben: Kincsesy Péter
gyógyszertárában a fő-utczán, Widder Gyula
gyógyszertára a „Magyar Koronához.”

Óvakodjunk hamisítványoktól. A
valódi Máriacelli gyomor-cseppek-
nek kell, hogy védjeggyel és aláírással ellátva
legyenek.

Arra figyelendő, hogy a régi hírnevű
valódi Brady-féle Máriacelli gyomor-cseppek-
nek üvege 80 fill.-be, a kettős üveg K. 140.-be
kerül, míg az utazott és kisebb értékűek
olcsóbb áron, leginkább 70 fill.-en kínáltnak.

Hirdetmény

Homonnán Dr. Toronszky
Elek házában **FIÓKOT**
nyitott a
Gálszécsi takaré- és
hitelpénztár.

Bérbeadó lakás
kerestetik.

„A sátoraljaujhelyi kir. köz-
jegyző“ 1903. évi május 1-ére
lehetőleg egy házban — hat szo-
bából álló lakást és három szobá-
ból álló irodai helyiséget keres.

Gépész kovács

kerestetik 1903. évi január 1-től ura-
dalomban. — Czím a kiadóhivatalban.

794 és 804/902. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-
hírré teszi, hogy a s.-ujhelyi kir. járásbíró-
ság 1902. évi Sp. 239/4 és 1902. V. I. 671/2. számú
végzése következtében Dr. László Tihamér és Dr.
Rosenthal Sándor ügyvéd által képviselt Görgey
Gyula viharágyu szövetkezeti elnök és a zalatnai
kén kovand ipar. részv. társ. javára **Gróf Har-**
denberg Aladár k.-toronyai lakos ellen 445 k.
14 f. és 1037 kor. 16 fillér s jár. erejéig 1902.
évi október 20-án és 1902. november 20-án
foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefog-
lalt és 1300 és 2070 koronára becsült következő
ingóságok, u. m.: lovak, kocsik, fegyverek,
tehenek és szekerék, nyilvános árverésen el-
adatnak.

Mely árverésnek a s. a.-ujhelyi kir. járás-
bíró-ság 1902. évi V. I. 715/1 és 671/2. számú
végzése folytán 1482 kor. 30 fill. tökéketelés
és 1037 kor. 16 fillér után 1902. aug. 31-től
járó 6% kamatai 1/3%, váltódíj és eddig összesen
149 kor. 06 fillérben bíróilag már megállapított
költségek erejéig Kis-Toronyán végrehajtást szen-
vedett lakásán leendő eszközésére **1903 évi**
január hó 10-ik napjának déli 10 órája
határidőül kitétetik és ahhoz a venni szándéko-
zók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az
érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107.
és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a
legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfogadják
adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat
mások is le- és felülfogaltatták s azokra kielé-
gítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881.
évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is
elrendeltetik.

Kelt Saujhely, 1902. évi decz. hó 23.

Fejér Zoltán,
kir. bír. végrehajtó.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek

a kiadóhivatalban.

Dr. Zdun

likör különlegességei.

Gorzka Zdrowotna

Zitnyówka.

Ratafia.

Kminkówka.

Kontuszówka.

Meghívás.

A s.-a.-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

t. cz. részvényesei tisztelettel meghívotnak
az 1903. évi február hó 1-én délután 2^{1/2} óraker
az intézet saját helyiségében tartandó

XXX-ik

évi rendes közgyűlésére.

Tárgyalási sorrend:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő-bizottság évi jelentése.
3. Az 1902. évi mérleg és osztalék feletti határozat.
4. Sorrend szerint kilépő 3 igazgatósági tag választása.
5. Három rendes és 2 pótfelügyelő bizottsági tag választása.

Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés, valamint az évi zárszámadás nyolcz nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik.

A részvényesek figyelmeztetnek az alapszabályok következő szakaszára:

43-ik szakasz. A közgyűlésen résztvenni óhajtó részvényesek tartoznak részvényeiket szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés megkezdése előtt az intézet igazgatóságánál letéteményezni.

Kelt Sátoraljaujhely, 1903. évi január hó 3-án megtartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Közegészségileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényeséki mintavédelem alatt áll.

ICH DIEN

Allein echter Balsam
des Dr. Schützengal-Apothekes
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek, minden kóros állapotokban, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégibb bajokból is. 2. Kitiűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a váltólázat. 4. Meglepően gyógyítja a máj, a gyomor s a bélbetegségeket, különösen a gyomor, szélgörsöt. 5. Szelíden mozditja elő a székelést s a vértisztulást, megfeszíti a veséket, megzabadi a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatot tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűffögést, a száznak s a gyomornak bűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütés, varak, megfagyott s megégett tagokra, ruh ellen, megszünteti a felfűzést, zugást, szaggatást, kőszényt, fülfájalmat stb. Vigyázzunk tehát a zöld védjegyre amely itt fent látható. Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postaállomásra 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért. Bosznia és Herzegovinába 4 kor. 60 fillér Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett

Miért szenved ön? Holott biztos reményt nyújtanak önnek a legavultabb seb gyógyítására is és csaknem mindig a legfájdalmasabb és veszedelmes műtétet, sőt amputációt is kikerülheti a

Thierry A. gyógyszerész valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak enyhítésében utólérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs alkalmaznak: a betegágyas nők fájós mellére, a tej lefolyás szorulásánál, a mellkeményedésnél, az orbáncznál s mindenféle régi bajnál, tatóngó lábsebeknél, a sócsuszál, dagadt lábaknál sőt a csontszunál is; továbbá vágott-, szurási-, lő- és zúzott sebeknél; idegen testeknek, mint üveg és faszálka, homok, seret, tövis stb. kihuzására, minden kelés, kinövés, pokolvar és új képződéseknél, sőt még a ráknál; az új- és körömméregnél, hólyagoknál, sebesült lábaknál, mindenféle égésbenél, megfagyott tagoknál, a hosszú fekvés által feltört bőrnél, nyakdagaganatnál, vérkéléséknél és fülfolyásoknál stb. — Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében 2 tégely csomagolással, beleértve a postai csomagolás díját 3 kor. 50 fillér. — Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Mindenki óvakodjék a hatáskülső hamisításoktól és jó arra ügyelni, hogy ha a tégelybe be van-e égetve a „Thierry Adolf Limite angyalgögyyszerének Pregrada” védjegye.

E két gyógyszerében följámulhatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hathatósabb és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorososan ajánlt hasonló de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható amellet teljesen ártatlan világhírű szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kell lenni. A hol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és cizmezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapestben: Török J. gyógyszerész. Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntője Kassán, vám-utca 11. szám.

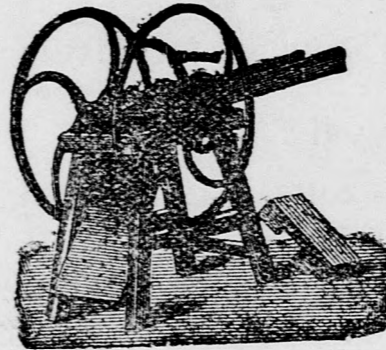
Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Szecskaavágókat kézi vagy járgányhajtásra.

Répavágókat és tengeri morzsolókat.

Olajgyár berendezéseket.

Örlő- és daráló malmokat. Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m. p. Henze-főzők, kavaró készülékek, maláta és burgonya zuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk allandóan raktáron.

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénknak gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Adams Brothers u. Co. London.

JAMAICA-RUM

VICTORIA

FINEST. FULL. MILD. — OLD JAMAICA-RUM
IMPORTED BY

ADAMS BROTHERS & CO. — LONDON.
E. C. 20. EASTCHEAP.

Főraktár:

Malártsik György utódánál Sátoraljaujhely.

Jamaicai Rum különlegesség.

Meghívó.

A „központi takarékpénztár részvénytársaság”

SÁTORALJA-UJHELYBÉN

1903. évi január 25-én d. u. 3 óraker

évi rendes közgyűlését

tartja az intézet helyiségében, melyre részvényeseit ezennel meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelőség jelentése.
2. Az osztalék megállapítása s nyeremény felosztása tárgyában határozathozatal.
3. Az igazgatóság s felügyelő-bizottság felmentvényének megadása.
4. A kisorsolt 3 igazgatósági s egy felügyelő-bizottsági tag megválasztása.
5. Esetleges indítványok.

Sátoraljaujhely, 1903. évi január 1-én.

Az igazgatóság.